

POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIECIA MIESZKA I W POZNANIU

WYDZIAŁ LEKARSKI KIERUNEK LEKARSKI
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć: HUMANIZACJA MEDYCYNY									
1. Kod zajęć: L_I-1_84A		2. Liczba punktów ECTS: 2							
3. Kierunek:	Lekarski	6. Liczba godzin:	ogółem	wyklady	e-learning	ćwiczenia	konwersatoria	Praktyczne nauczanie kliniczne	Praktyki zawodowe
4. Rok studiów	1	7. Zajęcia stacjonarne:	30				30		
5. Semestr:	1	8. Poziom studiów:	JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ						
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia: Dr n. biol. Małgorzata Stańczyk									
9. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	10. Język wykładowy:		polski					

Informacje szczegółowe

1. Cele kształcenia (intencje wykładowcy):	
C1.	Rozumienie kluczowych aspektów dotyczących szeroko rozumianej idei humanizmu w medycynie, w tym zwłaszcza humanizacji procesu leczenia.
C2.	Zwrócenia uwagi na problem wielokulturowości w opiece zdrowotnej, w tym na konieczność uwzględnienia uwarunkowań społeczno-kulturowych, indywidualnych emocjonalnych, psychologicznych i duchowych potrzeb pacjentów, z jednoczesnym respektowaniem praw pacjenta w realizacji procesu leczenia.
C3.	Zwrócenie uwagi na ważność właściwej komunikacji interpersonalnej w procesie leczenia, budowania relacji terapeutycznej i pracy w zespole. Komunikacja kliniczna.
C4.	Zwrócenie uwagi na kształtowanie postaw prozdrowotnych.

2. Wymagania wstępne:

brak

3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:*W zakresie wiedzy*

Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się (Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
D.W2.	L_85A-III-DW2	Zna pojęcia zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodzina, praca, relacje społeczne) oraz uwarunkowań społeczno-kulturowych (pochodzenie, status społeczny, wyznanie, narodowość i grupa etniczna) na stan zdrowia pacjenta;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Dyskusja Test wiedzy	C1., C2.
D.W3.	L_85A-III-DW3	Identyfikuje zachowania człowieka sprzyjające utrzymaniu zdrowia i zasady motywowania pacjenta do zachowań prozdrowotnych (model zmiany Prochaski i DiClemente, wywiad motywujący);	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Dyskusja Test wiedzy	C4.
D.W5.	L_85A-III-DW5.	Zna postawy społeczne wobec choroby, niepełnosprawności i starości oraz specyficzne oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Dyskusja Test wiedzy	C2.
D.W6.	L_85A-III-DW6.	Rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Obserwacja i ocena	C3.

			umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	
D.W15.	L_85A-III-DW15	Rozumie pojęcie humanizmu w medycynie oraz główne pojęcia, teorie i zasady etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Dyskusja Test wiedzy	C1.
D.W16.	L_85A-III-DW16	Zna prawa pacjenta oraz pojęcie dobra pacjenta;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Dyskusja Test wiedzy	C2.
D.W17.	L_85A-III-DW8	Zna i rozumie filozofię opieki paliatywnej i jej znaczenie w kontekście opieki nad pacjentem na wszystkich etapach poważnej choroby i godnej śmierci;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Dyskusja Test wiedzy	C1.,C2.
D.W20.	L_85A-III-DW20	Zna i rozumie pojęcia bezpieczeństwa pacjenta i kultury bezpieczeństwa oraz ich aspekty: organizacyjny, komunikacyjny i zarządczy.	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Dyskusja Test wiedzy	C1.,C3.
<i>W zakresie umiejętności</i>				
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów

D.U1..	L_85A-III-DU1	Potrafi przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych, w tym zaplanować i przeprowadzić proces terapeutyczny zgodnie z wartościami etycznymi oraz ideą humanizmu w medycynie;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C1., C2.
D.U2.	L_85A-III- DU2	Potrafi rozpoznawać etyczny wymiar decyzji medycznych i odróżniać aspekty faktualne od normatywnych;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Dyskusja Test wiedzy	C1., C2.
D.U3..	L_85A-III-DU3	Potrafi przestrzegać praw pacjenta;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Dyskusja Test wiedzy	C2.
D.U7.	L_85A-III-DU6	Potrafi rozwijać i udoskonalać samoświadomość, zdolność do samorefleksji i dbałość o siebie oraz zastanawiać się z innymi osobami nad własnym sposobem komunikowania się i zachowywania;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.,C4.
D.U8.	L_85A-III-DU8	Potrafi rozpoznawać własne emocje i kierować nimi w relacjach z innymi osobami w celu efektywnego wykonywania	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach	C1., C3.

		pracy mimo własnych reakcji emocjonalnych;	Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	
D.U9.	L_85A-III-DU9	opisywać i krytycznie oceniać własne zachowanie oraz sposób komunikowania się, uwzględniając możliwość alternatywnego zachowania;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.U10.	L_85A-III-DU10	Potrafi stosować adekwatnie do sytuacji pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe, sygnalizowanie, aktywne słuchanie (np. wychwytywanie i rozpoznawanie sygnałów wysyłanych przez rozmówcę, techniki werbalne i niewerbalne) i facylitacje (zachęcanie rozmówcy do wypowiedzi);	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.U11.	L_85A-III-DU11	Potrafi dostosować sposób komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.

D.U12.	L_85A-III-DU12	Potrafi rozpoznawać i analizować sytuacje trudne i wyzwania związane z komunikowaniem się, w tym płacz, silne emocje, lęk, przerywanie wypowiedzi, kwestie kłopotliwe i drażliwe, milczenie, wycofanie, zachowania agresywne i roszczeniowe, oraz radzić sobie z nimi w sposób konstruktywny;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.U13.	L_85A-III-DU13	Potrafi nawiązać z pacjentem i osobą towarzyszącą pacjentowi kontakt służący budowaniu właściwej relacji (np. Model 4 nawyków – <i>4 Habits Model</i> : Zainwestuj w początek (<i>Invest in the beginning</i>), Wykaż empatię (<i>Demonstrate empathy</i>), Rozpoznaj perspektywę pacjenta (<i>Elicit the patient's perspective</i>), Zainwestuj w koniec (<i>Invest in the end</i>));	Aktywność w trakcie zajęć Praca w parach Praca w grupach Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.U14.	L_85A-III-DU14	Potrafi spojrzeć na sytuację z perspektywy pacjenta, budując odpowiedni kontekst rozmowy i używając metody elicytacji, a następnie uwzględnić ją w budowaniu komunikatów werbalnych.	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
W zakresie kompetencji społecznych				
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K.2	L_85A-III-K1	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta	Aktywność w trakcie zajęć Praca w grupach Praca w parach	C1., C2.

			<p>Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych</p> <p>Dyskusja</p> <p>Test wiedzy</p>	
K.3	L_85A-III-K1	Jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	<p>Aktywność w trakcie zajęć</p> <p>Praca w grupach Praca w parach</p> <p>Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych</p> <p>Dyskusja</p> <p>Test wiedzy</p>	C1., C2.
K.4	L_85A-III-K1	Jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	<p>Aktywność w trakcie zajęć</p> <p>Praca w grupach Praca w parach</p> <p>Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych</p> <p>Dyskusja</p> <p>Test wiedzy</p>	C1., C2.
K.5	L_85A-III-K1	Dostrzega i rozpoznaje własnych ograniczenia, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	<p>Aktywność w trakcie zajęć</p> <p>Praca w grupach Praca w parach</p> <p>Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych</p> <p>Dyskusja</p> <p>Test wiedzy</p>	C3., C4.

K.6	L_85A-III-K1	Jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych;	Aktywność w trakcie zajęć Praca w grupach Praca w parach Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C4.
------------	---------------------	---	---	------------

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się
KONWERSATORIA		
T1	Międzynarodowa Karta Wartości Humanistycznych.	D.W15, D.U1,K.2,K.4 D.W6, D.U7,D.U8,D.U9 D.U10, D.U11, D.U12, D.U13.
T2	Komunikacja interpersonalna: komunikacja werbalna - komunikacja niewerbalna. Komunikacja kliniczna.	
T3	Prawa Pacjenta w Polsce w świetle <i>Ustawy o Prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta</i> .	
T4	Uwarunkowania społeczno-kulturowe jako czynnik wpływający na przebieg procesu leczenia. Wielokulturowość w opiece zdrowotnej.	D.W2, D.W3,D.W5, D.U14
T5	Humanistyczny wymiar kultury organizacji.	
T6	Rola zachowań prozdrowotnych w promocji zdrowia i profilaktyce wypalenia zawodowego.	
T7	Europejski Kodeks Walki z Rakiem.	K.6. K.5
T8	<i>Plaetree model</i> – jako przykład opieki skoncentrowanej na pacjencie.	D.W15, D.W20
T9	<i>Arte-terapia</i> – terapeutyczne walory sztuki jako czynnik humanizacji procesu leczenia oraz kształtowania optymalnego środowiska terapeutycznego.	D.W15, D.W20

5. Warunki zaliczenia: (typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny: Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu wiedzy, wymagane jest również przedstawienie wybranego zagadnienia w oparciu o samodzielną analizę literatury przedmiotu. W przypadku nieobecności: Student powinien dostarczyć usprawiedliwienie nieobecności oraz uzupełnić braki w terminie i formie ustalonej z koordynatorem przedmiotu. Nie przewiduje się zwolnień z zaliczenia końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykład w oparciu o prezentację multimedialną, dyskusja, praca indywidualna, praca w parach, praca w grupach.

7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez słuchaczy a nie wykorzystywane przez wykładowcę)

Literatura obowiązkowa:	Literatura zalecana:
USTAWA z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta	Humanism in Medical Practice: What, Why and How? M. Hulail, <i>Hospice and Palliative Medicine International Journal</i> 2018, 2, 336-339.
Etyczno-prawne uwarunkowania opieki nad pacjentem , E. Baum, D. Karkowskiej, Arkadiusz Nowak, (red.), Poznań 2023.	Wpływ wielokulturowości na odczuwanie i uśmierzanie bólu , A. Dąbrowska, M. Więclawik, S. Lange, <i>Ból</i> 2025, 26, 2, 25–32.
Kulturowe uwarunkowania opieki nad pacjentem B. Głodowska, E. Bum, R. Staszewski, E. Murawska, (red.), Poznań 2019.	Poradnik dobrej komunikacji , Z Kowalski; <i>Rzecznik Praw Pacjenta</i> , Warszawa 2022.
Holistyczne podejście do pacjenta , K. Markocka-Mączka, K. Grabowski, R. Taboła, (red.), K. Turowski w: <i>Profilaktyka i Edukacja Zdrowotna</i> 2017, 171-180.	Zgoda poinformowana a zgoda świadoma – humanizacja procesu udzielania świadczeń zdrowotnych , A. Kowalska- Olczyk, J. Pacian, K. Piasecka, <i>Gubernaculum et Administratio</i> 2(30)/2024, 2, 35–45
Humanistyczne wymiary zdrowia i choroby , T. Kobierzycki. <i>Humanistyka i Przyrodoznawstwo</i> 2011, 17, 153-174.	Zdrowa organizacja w kontekście humanizacji pracy , M. Skiba https://bibliotekanauki.pl/chapters/26110300
Podstawy komunikacji z pacjentem , B. Chwieraska, W. Witt, <i>Komunikacje medyczna dla studentów i lekarzy</i> , (red). M. Nowina Konopka, W. Feleszka, Ł. Małecki 2018, 11-26.	Strategies to humanize the medical treatment and mourning in COVID-19 Intensive Care Units , Melegari G., et. all., 2020, DOI: 10.22541/au.159534706.61141856.
Mediacja w sprawach cywilnych z udziałem pacjentów , A. Klich, J. Kukło, B. Brożyński, <i>Białostockie Studia Prawnicze</i> 2025, 30, 2, 27-49.	Humanization in healthcare arises from the need for a holistic approach to illness , De la Fuente-Martos C., et. all., <i>Med Intensiva</i> , 2018, 42 (2), 99-109.
Rola zachowań prozdrowotnych w promocji zdrowia pracowników , K. Hildt-Ciupińska, J. Bugajska, <i>Bezpieczeństwo Pracy</i> 2011, 9, 10-13.	
Potrzeby duchowe i wsparcie psychologiczne ludzi będących u kresu życia w kontekście opieki hospicyjnej , E. Uchmanowicz, <i>Piel. Zdr. Publ.</i> 2012, 2, 1, 67–72.	
Problematyka mobbingu w medycynie tle przestępstwa z art. 218 § 1a kodeksu karnego ,	

K.Syroka- Marczewska, Studia Iuridica Toruniensa, XXXII, http://dx.doi.org/10.12775/SIT.2023.009	
--	--

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:
(na podstawie poniższego przykładu)

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg harmonogramu realizacji programu studiów) z wykładowcą	30
Praca własna studenta	60
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ	3

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).